

**1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන**

**1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය**

ශ්‍රී ලංකා සමාජ ආරක්ෂණ මණ්ඩලයේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති වලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළත් මුල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන් වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර, මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

**1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම**

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

**1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම**

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, මණ්ඩලය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය මණ්ඩලය ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා මණ්ඩලයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

මණ්ඩලයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, මණ්ඩලයේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

#### 1.4 විගණන විෂය පථය(මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් මණ්ඩලයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා මණ්ඩලයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ මණ්ඩලයේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා

ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;

- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ මණ්ඩලයේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, මණ්ඩලය ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

## 1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

### 1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

ගනුදෙනු කළමනාකාරීත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරීබලය සහිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම, අදාළ වන වාර්තාකරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය වන පරිදි ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සහ වත්කම් සඳහා ගිණුම් කටයුතුභාවය පවත්වාගෙන යාම, කළමනාකාරීත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරී බලය සහිතව පමණක් වත්කම්වලට ප්‍රවේශ වීම, සටහන් කරන ලද වත්කම් සඳහා වූ ගිණුම් කටයුතුභාවය පවත්නා වත්කම් සමඟ සාධාරණ කාල වකවානුවලදී සැසඳීම සහ වෙනස්කම් ඇතොත් ඒවා සම්බන්ධයෙන් නිසි පියවර ගැනීම ආදිය සඳහා සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීමට ප්‍රමාණවත් “මනාලෙස සැලසුම් කරන ලද” අභ්‍යන්තර ගිණුම්කරණ පාලන පද්ධතියක් මණ්ඩලය විසින් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වේ.

### 1.5.2 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති වලට අනුකූල නොවීම

| විගණන නිරීක්ෂණය                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම                                                                                              | නිර්දේශය                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| (අ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 1 හි 88 ඡේදය ප්‍රකාරව මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන මුහුණතෙහි ඉදිරිපත් කළ යුතු තොරතුරු යටතේ තොග සඳහන් කළ යුතු වුවද වෙනත් වත්කම් යටතේ සඳහන් කර තිබුණි.                                                                                                                                                           | 2025 වර්ෂයේ සිට නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.                                                                             | ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති වලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය. |
| (ආ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 07හි 49 ඡේදය ප්‍රකාරව වත්කම් අයත් වන දේපල පිරිසත උපකරණ මුළු පන්තියම ප්‍රත්‍යාගණනය කළ යුතු වුවත් මණ්ඩලය විසින් 2024 ජනවාරි 01 දිනට පිරිවැය වූ රු.18,647,000 ක් වූ මෝටර් රථ වාහන වලින් පිරිවැය රු.17,765,000 ක් වූ මෝටර් රථ වාහන 07 ක් පමණක් රු.28,850,000 කට සමාලෝචිත වර්ෂයේ ප්‍රත්‍යාගණනය කර තිබුණි. | ඉතිරි වාහන 14 (යතුරුපැදි) 2025 වර්ෂය තුළ ප්‍රත්‍යාගණනය කර වටිනාකම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට ඇතුළත් කිරීමට සටහන් කර ගන්නා ලද බව. | ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති වලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය. |

### 1.5.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

| විගණන නිරීක්ෂණය                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම                                                                                               | නිර්දේශය                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| (අ) බැංකු ජංගම ගිණුමේ රු.4,339,821ක් වූ බැංකු අයිරාව මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ජංගම වගකීම් ලෙස දැක්විය යුතු වුවත් ජංගම වත්කම් යටතේ අතැති මුදල් හා බැංකු ශේෂය තුළ දක්වා තිබීම හේතුවෙන් මුදල් හා බැංකු ශේෂය හා ජංගම වගකීම් එම වටිනාකමින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.                                                                                                                         | 2025 වර්ෂයේ බැංකු අයිරාව ජංගම වගකීම් යටතේ ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කරනු ලබන බව.                                              | නිවැරදිව ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.                                                                                           |
| (ආ) ඉකුත් වර්ෂයට අදාළ ගැලපීම් රු.14,729,764 ක වටිනාකම සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල හෙළිදරව් කිරීම් සිදුකර නොතිබුණු අතර, ඒ පිළිබඳ මණ්ඩලයේ තොරතුරු වලින් අදාළ වටිනාකම හඳුනාගත නොහැකි විය.                                                                                                                                                                                                  | ඉදිරියේදී මෙවැනි ගණුදෙනු හෙළිදරව් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වීම සිදු නොකිරීමටත් අවශ්‍ය හෙළිදරව් කිරීම් සිදු කිරීමටත් කටයුතු කරන බව. | මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල අවශ්‍ය හෙළිදරව් කිරීම් සිදු කළ යුතුය.                                                                            |
| (ඇ) විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රම වල සාමාජිකයන් විසින් බැංකු ගිණුම් වල තැන්පත් කරන ලද වාරික මුදල් සාමාජිකයන්ගේ අනන්‍යතාවය හඳුනාගෙන එම කේවල ගිණුම්වලට ගිණුම් ගත කරනු වෙනුවට හඳුනා නොගත් තැන්පතු ලෙස 2004 සිට 2024 දෙසැම්බර් 31 දක්වා එකතුව රු.3,858,800 ක් ඉකුත් වර්ෂ වලට අදාළ ගැලපීම් යටතේ අරමුදලට ගලපා තිබුණු අතර එම ශේෂය තුළ 2024 වර්ෂයට අදාළ රු.624,877 ක ශේෂ ක් ද ඇතුළත්ව තිබුණි. | හඳුනානොගත් තැන්පතු සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය යටතේ සමාජ ආරක්ෂණ අරමුදල් ගිණුමට මාරු කිරීමට කටයුතු සිදු කර ඇති බව.         | සාමාජිකයන් විසින් බැංකු ගිණුම් වල තැන්පත් කරන ලද වාරික මුදල් සාමාජිකයන්ගේ අනන්‍යතාවය හඳුනාගෙන එම කේවල ගිණුම්වලට ගිණුම් ගත කළ යුතුය. |

### 1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

| නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව                                                                                                                                 | අනුකූල නොවීම                                                                                                                         | කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම                                                                  | නිර්දේශය                                                                                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|
| (අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි 177, 2023 දෙසැම්බර් 29 දිනැති අංක 05/2023 අයවැය චක්‍රලේඛය සහ භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ | 2023 වර්ෂයේ දෙසැම්බර් මාසයට අදාළව වැටුප් හා වෙනත් සඳහා 2023 නොවැම්බර් මාසයේ සත්‍ය වියදම පදනම් කරගෙන රු.මිලියන 8.727 ක් ඉල්ලීම් කිරීම | 2023 වර්ෂයේ නොවැම්බර් මාසයට අයවැය චක්‍රලේඛය සඳහා වැටුප් හා වෙනත් රු. මිලියන 9.84 ක් හා පසුගිය | මුදල් රෙගුලාසි චක්‍රලේඛ සහ අදාළ ලිපි පරිදි ඉතිරි සියළුම මුදල් භාණ්ඩාගාරයට යැවීමට කටයුතු කළ යුතුය. |

|                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>2024 ජූලි 15 දිනැති අංක<br/>TO/CFM/01/06/02(i)<br/>දරන ලිපිය.</p>                      | <p>වෙනුවට රු.මිලියන 15.7 ක අක්මුදල් ඉල්ලීම් කර තිබුණි. ඒ අනුව 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉතිරිව තිබූ රු. මිලියන 1.87 ක මුදල මහා භාණ්ඩාගාරයට බැර කල යුතු වුවද රු.මිලියන 1.38ක මුදලක් පමණක් 2024 සැප්තැම්බර් 20 දින මහා භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම් දෙපාර්තමේන්තුවට බැර කර තිබුණි.</p>                         | <p>වර්ෂයේ නොගෙවූ රු.මිලියන 4.0 ක වියදම් සඳහා වූ අතර ඉතිරි මුදල ලෙස රු. මිලියන 1.38ක මුදල භාණ්ඩාගාරයට යැවීමට කටයුතු කර ඇති බව.</p>                                                                                                                                                                                                              |
| <p>(ආ) 2019 දෙසැම්බර් 17 දිනැති අංක<br/>පීඊඩී/08/2019 දරන<br/>රාජ්‍ය මුදල් චක්‍රලේඛය.</p> | <p>2020 වර්ෂයේ සිට විද්‍යුත් ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියට අනුගත විය යුතු වුවද මණ්ඩලය විසින් ජාතික විද්‍යුත් රාජ්‍ය ප්‍රසම්පාදන පද්ධතියෙහි සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වාම ලියාපදිංචි වී නොතිබුණි.</p>                                                                                                  | <p>ජාතික ඊ - රාජ්‍ය චක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව ප්‍රසම්පාදන පද්ධතියෙහි ලියාපදිංචි වීමට පසුගිය වර්ෂයේදී උත්සාහ කල ද එය මාර්ගගත ක්‍රමයට සිදු කර ගැනීමට නොහැකි වූ බව සහ 2025 වර්ෂයේ දී අදාල ආයතනයේ සහාය ඇතිව ලියාපදිංචි වන බව.</p>                                                                                                                          |
| <p>(ඇ) 1999 අංක 33 දරණ සමාජ ආරක්ෂණ මණ්ඩලය (සංශෝධන) පනතේ 22 වගන්තිය.</p>                   | <p>මණ්ඩලයට වහා අවශ්‍ය නොවන මණ්ඩලයේ අරමුදලෙහි ඇති සියලුම මුදල්, අමාත්‍යවරයා විසින් මුදල් විෂය භාර අමාත්‍යවරයාගේ එකඟත්වය ඇතිව බලය දෙනු ලබන යම් ආකාරයකින් එසේ බලය දෙනු ලබන යම් සුරැකුම්පත් වල මණ්ඩලය විසින් ආයෝජනය කල යුතු වුවද එකතු වටිනාකම රු.3,165,578,331 ක ආයෝජනයන් සඳහා එකඟගෙන නොතිබුණි.</p> | <p>මුදල් ආයෝජනය කරනු ලබන්නේ මුදල් හා ආර්ථික කටයුතු අමාත්‍යාංශ පොදු ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛ 02/2018 අනුව බවත් ආයෝජනයන් කල්පිරීමේදී ප්‍රායෝගිකව විෂයභාර ඇමතිතුමාගේ සහ මුදල් ඇමතිතුමාගේ එකඟත්වය ලබා ගැනීමේදී ප්‍රමාද වන නිසා ආයෝජනයන් සිදු නොකොට අක්‍රීයව මුදල් ගිණුම්වල තබා ගැනීමට සිදු වේ. එම නිසා විශාල ආයෝජන පොලී ප්‍රමාණයක් ආයතනයට අහිමි වී යා</p> |

හැකි බවත්, පනතේ  
සඳහන්ව තිබුණද  
විෂයභාර ඇමතිතුමාගේ  
සහ මුදල් ඇමතිතුමාගේ  
එකඟතාවය ලබා ගැනීම  
ප්‍රායෝගික නොවන  
බව.

## 2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

### 2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.12,802,525 ක උනන්දුවක් වූ අතර ඊට ප්‍රතිරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.4,575,183 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.8,227,342 ක උනන්දුවක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම උනන්දුවයට සේවක වැටුප් හා නඩත්තු වියදම වැඩිවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

## 3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

### 3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

| විගණන නිරීක්ෂණය                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | නිර්දේශය                                                                       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|
| (අ) නිලධාරීන් දීර්ඝකාලීනව ස්ථාන මාරු ඉල්ලීම් නොකිරීම, කළමනාකරණය විසින් ස්ථාන මාරු කිරීමට කටයුතු නොකිරීම, මණ්ඩලයේ අභ්‍යන්තර මාරු කිරීම් හා රාජකාරි විෂයයන් මාරු කළ හැකි නිලධාරීන්, දීර්ඝකාලීනව එක් රාජකාරි විෂයයක් ඉටු කිරීම වැනි කරුණු හේතුවෙන් නිලධාරියකු ස්ථාන මාරු කිරීමෙන් සපුරා ගැනීමට බලාපොරොත්තු වන නිලධාරියාගේ වෘත්තීය සංවර්ධනය, දක්ෂතා ප්‍රවර්ධනය, අත්දැකීම් ලබා ගැනීම, ආයතනයේ කාර්යක්ෂමතාව හා ඵලදායිතාව වර්ධනය කිරීම ඇතුළු අරමුණු දෙපාර්තමේන්තුවට ඉටුකර ගැනීමට නොහැකි වී තිබුණි. | ඇතැම් අවස්ථාවලදී නිලධාරී භිෂය හේතුවෙන් වසර 04ක සේවා කාලය සම්පූර්ණ කරන ලද නිලධාරීන්ගේ ඉල්ලීම් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකි වූ අවස්ථාද පවතින බව. නිලධාරීන් ප්‍රධාන කාර්යාලයේ සේවය කිරීමට ඇති අකමැත්ත සහ දීර්ඝ කාලයක් ප්‍රධාන කාර්යාලයේ සේවයේ නිරත වන නිලධාරීන් ඉදිරියේදී අභ්‍යන්තර ස්ථාන මාරු යටතේ අභ්‍යන්තර විෂය මාරු කිරීම සිදු කිරීම කරන බව. | ස්ථාන මාරු ප්‍රතිපත්තිය අනුව නිලධාරීන් වර්ෂ 05 කට හෝ වරක් ස්ථාන මාරු කළ යුතුය. |
| (ආ) මණ්ඩලයේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය 198 හා තත්ත්ව කාර්ය මණ්ඩලය 151 ක් වූ අතර තනතුරු 09 ක පුරප්පාඩු 47 ක් පැවතුණි. තනතුරු 03 ක් සඳහා නිලධාරීන් 09 දෙනෙකුට වැඩ බැලීමේ රාජකාරි පත්වීම් ලබා දී තිබුණි.                                                                                                                                                                                                                                                                                              | රජයේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාරව රාජ්‍ය ආයතනයන්හි තනතුරු සඳහා නව බඳවාගැනීම් අත්හිටුවීම හේතුවෙන් බඳවාගැනීම් සිදු නොකර ඇති බව.                                                                                                                                                                                                                      | තනතුරු පුරප්පාඩු කළමනාකරණය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.                             |

### 3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

| විගණන නිරීක්ෂණය                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | කළමනාකාරිත්වයේ<br>අදහස් දැක්වීම                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | නිර්දේශය                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>(අ) ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම අනුව සමාජ ආරක්ෂණ විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමයට නව මෘදුකාංග පද්ධතියක් ස්ථාපනය කිරීම සඳහා රු.12,511,000 ක් වූ ප්‍රතිපාදනයක් මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලබාගෙන තිබුණු අතර ඒ සඳහා අදාළ සැපයුම්කරු සමඟ ගිවිසුම් ගත වී තිබුණි. 2019 පෙබරවාරි 14 වන දින පලමු සැපයුම් කට්ටලයට අදාළව සියයට 10 ක ගෙවීමක් ලෙස රු.1,009,250 ක් ගෙවීම් සිදුකර තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට වර්ෂ 08 ක කාලයක් ගත වී ඇතත් පරිගණක පද්ධතිය ස්ථාපනය කිරීමට අපොහොසත් වී තිබුණි. මෙම භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදනය ස්ථාවර තැන්පත් වල ආයෝජනය කරමින් පවතින අතර 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.19,187,308 දක්වා තැන්පතු මුදල වර්ධනය වී තිබුණු අතර ඒ සඳහා රු.2,010,525 ක ආයෝජන පොළී ආදායමක් ලබා ගෙන තිබුණද, ප්‍රතිපාදන වලින් අපේක්ෂිත අරමුණු ඉටු වී නොතිබුණි.</p> | <p>සමාජ ආරක්ෂණ විශ්‍රාම වැටුප් කළමනාකරන තොරතුරු පද්ධතිය සැකසීමට මෘදුකාංග සැපයුම් ආයතනයක් තෝරාගෙන එහි පලමු සැපයුම් කට්ටලයට රු.1,009,250 ගෙවා එම ආයතනය සමඟ තිබූ ගිවිසුම අවසන් කර ඇති බව. නව ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියක් ආරම්භ කර තිබුණ ද ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ උල්ලංඝනය වී තිබීම නිසා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද බව.</p>                                               | <p>නව මෘදුකාංග පද්ධතියක් ස්ථාපනය කර ප්‍රතිපාදන වලින් අපේක්ෂිත අරමුණු ඉටුකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p> |
| <p>(ආ) මණ්ඩලය විසින් 2017 වර්ෂයේදී ආරම්භ කර තිබුණු කලාකරුවන් සඳහා විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමය වෙනුවෙන් සංස්කෘතික කටයුතු අමාත්‍යාංශය රු. මිලියන 94 ක මුදලක් ලබා දී තිබුණි. එම මුදල් බැංකු ස්ථාවර තැන්පතු වල ආයෝජනය කර සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට අරමුදලේ ශේෂය රු. මිලියන 186.64 ක් දක්වා වර්ධනය කරගෙන තිබුණි. ඒ අනුව කලාකරුවන් වෙනුවෙන් ලැබුණු මුදල අදාළ කාර්යය සඳහා නිසි පරිදි යෙදවීමට කළමනාකරණය අපොහොසත් වී තිබුණි.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>කලාකරුවන් සඳහා විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමයක් ලබාදීමට සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව සමාජ ආරක්ෂණ මණ්ඩලය සමඟ 2017 දී අවබෝධතාවයකට එකඟ වී ඇති බව. ඒ අනුව අවබෝධතා ගිවිසුමේ 2 වගන්තිය අනුව කලාකරු විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමයේ අරමුණ හා අපේක්ෂාවන් ඉටුකර ගැනීම වෙනුවෙන් කටයුතු කිරීම දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යභාරය වේ. විශ්‍රාම වැටුප් යෝජනා ක්‍රමය සඳහා සාමාජික කරවිය යුතු තම කලාකරුවන්</p> | <p>ගිවිසුම් ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.</p>                                                              |

ගිවිසුමේ වගන්ති 2 (අ)

අනුව සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් තෝරා ඉදිරිපත් කළ යුතු බව.

(ඇ) ඉකුත් වර්ෂ සමඟ සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී සාමාජිකයන් බඳවා ගැනීම අඩුමටමක පැවැති අතර 1999 අංක 33 දරණ පනතින් සංශෝධිත 1996 අංක 17 දරණ සමාජ ආරක්ෂණ මණ්ඩල පනත හා 2006 සැප්තැම්බර් 25 දිනැති අංක 1464/05 දරණ අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ පළකරන ලද රෙගුලාසි අංක 04 අනුව ව්‍යවස්ථාපිත ප්‍රධාන අරමුණ වන විශ්‍රාම වැටුප් හිමිකම ලබා නොසිටින හෝ විශ්‍රාම වැටුප් සහිත තනතුර නොදරන සියලු සේවා නියුක්තිකයන් වෙත සමාජ ආරක්ෂණ හා විශ්‍රාම වැටුප් ප්‍රතිලාභ යෝජනා ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කිරීම. ඒ අනුව ස්වයං රැකියාවල නියුතු තැනැත්තන්ට සලසා දීමට අපේක්ෂිත අරමුණු ඉටු නොකිරීම හේතුවෙන් පහත සඳහන් පරිදි කාර්ය සාධනය අපේක්ෂිත මට්ටමට වඩා අඩු ප්‍රමාණයක පැවතුණි.

(i) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසාන දින වන විට විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමයට නව දායකයින් බඳවා ගැනීමේදී අය කල පළමු වාරික මුදල් එකතුව රු.මිලියන 163.29 ක් වූ අතර වාර්ෂික රැස් කිරීම් රු. මිලියන 261.77 විය. සමාලෝචිත වර්ෂයේ අරමුදලේ ආදායම වූ රු.මිලියන 769.55 ක මුදල සාමාජිකයින්ගේ දායක මුදලින් හා ආයෝජන පොලී ආදායම් වලින් සමන්විත වූ අතර ප්‍රධාන ආදායම වන සාමාජිකයින්ගේ දායක මුදල් වලින් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී සාමාජිකයන් 539 ක් විශ්‍රාම වැටුප හිමිවන දිනට පෙර හා විශ්‍රාම වැටුප හිමිවන දිනට පසු ඉවත්වීම හේතුවෙන් රු.මිලියන 22.12ක් ආපසු ගෙවා තිබුණි.

පනත ප්‍රකාරව ගෙවීම් පනත ප්‍රකාරව කටයුතු කිරීම සිදුකරන බව. කළ යුතුය.



- (ii) කාර්ය සාධන වාර්තාව අනුව 2024 දෙසැම්බර් 31 දක්වා විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමයට දායකයින් 55,964 ක් බඳවාගෙන තිබුණද ඔප්පු නිකුත් කර තිබුණේ දායකයින් 25,510 පමණි. එනම් සියයට 46 කට පමණි.
- 2025 වර්ෂය වන විට මාස 04ක කාලයක් ගත වන විට සම්පූර්ණයෙන් ඔප්පු නිකුත් කිරීම් සිදු කොට ඇති බව හා ඉදිරියේදී තොරතුරු තාක්ෂණය උපයෝගී කර ගනිමින් ඔප්පු නිකුත් කිරීම කඩිනම් කිරීමට සැලසුම් සකස් කර ඇති බව.
- තව දුරටත් නිකුත් කළ යුතු ඔප්පු 30454 ක ප්‍රමාණය කඩිනමින් නිකුත් කළ යුතුය.
- (iii) වෘත්තීය පුහුණු ආයතනවල හා තරුණ කණ්ඩායම් වල සිසුන් 400 ක් සඳහා රු.200,000 ක් වැය කර ස්වයං රැකියා / ව්‍යවසායකත්ව හැකියාවන් වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම අපේක්ෂා කළ ද සිසුන් 298 ක් සඳහා පමණක් වැඩසටහන් පවත්වා තිබුණි.
- සැලසුම් කළ වැඩසටහන් 4ම සාර්ථකව පවත්වා අවසන් කර ඇත. එම වැඩසටහන් වලට සිසුන් 298ක් සහභාගී වූ අතර, එය ඉලක්කගත සිසුන් සංඛ්‍යාවෙන් සියයට 74.5 ක් බව. මේ සඳහා රු.72,514 ක් වැය කර ඇති අතර, එය වෙන් කළ මුදලෙන්(රු.200,000) සියයට 36.25ක් බව.
- අපේක්ෂිත වැඩසටහන් ප්‍රමාණය පැවැත් විය යුතුය.
- (iv) අක්‍රීය සාමාජිකයන් නැවත සක්‍රීය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය මගින් ස්වයං රැකියාවල නියුතු තැනැත්තන්ගේ ජීවන තත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීම අරමුණු කරගෙන ක්‍රියාකාරකම් 05ක් යටතේ සාමාජිකයන් 2000ක් සක්‍රීය කර රු. මිලියන 10ක් රැස්කිරීමට සැලසුම් කළද සාමාජිකයන් 316ක් පමණක් සක්‍රීය කර තිබුණු අතර රැස්කළ මුදල රු. මිලියන 5.47ක් විය.
- එකඟ වන බව.
- ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව අපේක්ෂිත ක්‍රියාකාරකම් ඉටු කළ යුතුය.
- (v) පෙර වර්ෂ ප්‍රාග්ධන ප්‍රතිපාදන රු.මිලියන 17.03 ක් වැය කර නව විශ්‍රාම වැටුප් තොරතුරු කළමනාකරණ පරිගණක පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීමට සැලසුම් කළද සැපයුම්කරුවකු තෝරා ගැනීම හා ඒ සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගැනීමට අපේක්ෂා කිරීම පමණක් සිදුකර තිබුණි.
- නිරීක්ෂණය හා එකඟ වන බව.
- ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව අපේක්ෂිත ක්‍රියාකාරකම් ඉටු කළ යුතුය.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>(ඇ) සේවක ණය ශේෂයෙහි ඇතුළත් ආපදා ණය II යටතේ රු.88,999 ක ශේෂය 2008 වර්ෂයේ සිට පැවත එන අතර වසර 16 ක් ගත වී තිබුණද අය කර ගැනීමට හෝ කපා හැරීමට කටයුතු නොකර දිගින් දිගටම මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දක්වා තිබුණි. 2022 වර්ෂයේදී නිලධාරියෙකු වෙත ලබා දී තිබූ ණය රු.130,561 ක් හා පොලී ලෙස රු.14,623 කින් 2024 වර්ෂයේ කිසිදු වාරික මුදලක් අයකර නොතිබුණි.</p> | <p>ආපදා ණය II යටතේ 2008 වර්ෂයේ ලබාදී ඇති ණය මුදල 2024 පෙබරවාරි සිට රු.1625.00 වාරිකය බැගින් 2025 මැයි දක්වා වාරික 15කින් අයකරගෙන ඇතිබව හා එය තවදුරටත් ගෙවීම් අවසානය දක්වා අය කිරීමට නියමිත බව.</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

දිගු කාලීන හිඟ ණය ශේෂ අය කර ගැනීමට හෝ කපා හැරීමට කටයුතු කළ යුතුය.